

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Пестрецова, Ю. Половинчак, Ю. Яснова. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 39
(2 червня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	21
ПОЛІТИКА	29
ЕКОНОМІКА.....	33

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРІ УВАГИ

1 червня відбулося розширене засідання Кабінету Міністрів України з питань тарифів у сфері ЖКГ за участі Президента В. Януковича

Під час розширеного засідання Кабміну В. Янукович наголосив на необхідності утворити спеціальний державний орган для затвердження тарифів на ринку комунальних послуг. Глава держави нагадав, що торік було прийнято відповідне рішення, однак далі справа не пішла.

Контролюючі органи мають звернути увагу на питання обґрунтованості та справедливості тарифів у сфері житлово-комунального господарства. В. Янукович підкреслив: тарифи мають бути єдиними у країні. «Не може бути такої строкатості між регіонами в цінах у житлово-комунальному господарстві. Не може бути, бо у нас єдині тарифні сітки, зарплата виплачується однакова. Хто дасть відповідь, чому люди повинні відповідати за недбалість чиновників, чи влади у цілому? Хочу, щоб на це питання ми дали відповідь і розклали його по рівню всіх виконавців», – додав Президент.

Глава держави, окрім того, наголосив, що уряд повинен запропонувати всі нормативні акти, яких наразі не вистачає для розв'язання проблеми ціноутворення у ЖКГ.

Глава держави також відзначив, що визнає власну відповідальність щодо цього питання. «Я не знімаю з себе відповідальності, шановні колеги. Я це питання багато разів ставив. У різних форматах, на місцях і тут. Мені набридло водити ці розмови по колу і нічого не робити», – зазначив він.

За результатами засідання Кабмін рекомендував губернаторам низки областей звільнити керівників комунальних підприємств за зловживання в житлово-комунальній сфері. Зокрема, до переліку потрапили керівники комунальних підприємств різних районів Дніпропетровської, Київської, Запорізької, Луганської, Херсонської, Житомирської областей та міста Севастополь.

Крім цього Президент звільнив віце-прем'єра, міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Тихонова. Іншим своїм указом В. Янукович звільнив першого заступника міністра регіонального розвитку Ю. Хіврича (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 1.06; Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2011. – 1.06).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Вугільна галузь: нові горизонти

Головною метою економічної реформи, що здійснюється у вугільній галузі, є кардинальне підвищення економічної ефективності її діяльності за умови задоволення у повному обсязі потреб економіки у вугільній продукції.

Про перспективу реформування вітчизняної вугільної галузі мова йде вже давно. Сьогодні, як наголосив Президент України, є концепція, стратегія реформування вугільної промисловості, додавши, що на перше місце в ній поставлені соціальні умови життя і праці шахтарів. В. Янукович нагадав, що в березні поточного року Кабмін збільшив зарплати робочим очисного вибою до 6870 грн, прохідникам – до 6530 грн, та запевнив, що зарплата шахтарів буде підвищуватися і в наступні роки.

Міністр енергетики та вугільної промисловості України Ю. Бойко повідомив, що модернізація української вугільної галузі проходитиме у декілька етапів та під постійним контролем держави. «Головне завдання – побудувати таку економічну модель, за якої вугільні підприємства зможуть існувати без бюджетного забезпечення», – сказав Ю. Бойко на нараді в Луганську, наголосивши, що в сучасних умовах важливим є розвиток власних енергетичних ресурсів.

У Міненерговугілля вже підготовлені проекти реформування вугільних підприємств – держпрограма розвитку вугільної галузі до 2015 р. буде представлена на затвердження Кабміну до вересня поточного року. Згідно з програмою, повідомив заступник міністра енергетики та вугільної промисловості України І. Попович, міністерство планує залучити 1,7 млрд грн інвестицій у розвиток вугільних підприємств Луганської області поточного року. З них 340 млн грн буде залучено за допомогою фінансового лізингу, 450 млн грн – у рамках механізму державно-приватного партнерства і 457 млн грн – у вигляді кредитів, що надаються ДП «Вугілля України».

У міністерстві не виключають, що українськими шахтами зацікавляться іноземні інвестори. У листопаді минулого року про свій інтерес до вітчизняної вугільної галузі заявив найбільший у Центральній Європі вуглевидобувний холдинг New World Resources (NWR), який із 2008 р. має блокувальний пакет акцій українсько-швейцарської рудної компанії Ferrexpo plc. Прес-секретар NWR Д. Кук наголосив: «Стратегія нашої компанії припускає розвиток бізнесу в Східній Європі, у тому числі й в Україні. Тому NWR розглядає всі можливості інвестування у вугільну промисловість цієї країни в міру їхньої появи й, зокрема, з інтересом стежить за процесом приватизації шахти ім. Засядька».

Майже одночасно з цим свої плани з розгортання повномасштабної присутності на українському вугільному ринку оприлюднив і канадський

сировинний холдинг Lysander Minerals Corp. «Із травня минулого року попит на основні марки вугілля в усьому світі стрімко зростає, як і обсяги споживання цієї продукції, зокрема в Східній Європі та ключових країнах Причорномор'я. Поряд із цим у всіх вуглевидобувних країнах, у тому числі Україні, істотно покращилися умови для капіталовкладень у цю галузь. Тому керівництво компанії зробило ставку на розширення власної діяльності в українському вуглепромі й ретельно вивчає наявні бізнес-можливості, щоб у перспективі стати однією з провідних вугільних компаній України», – відзначив президент Lysander Б. Портер.

Можливості участі в розвитку вугільної галузі Донбасу розглядає Німеччина. Передусім йдеться про можливості реалізації спільних проєктів з видобутку та використання шахтного газу метану. Як повідомив в інтерв'ю Deutsche Welle Генеральний консул Німеччини в Донецьку К. Ціллікенс, німецькі фірми хотіли б запропонувати новітні технології та обладнання для повного циклу видобутку та використання метану. Генконсульство планує в жовтні провести в Донецьку спільну конференцію за участю бізнес-кіл і вчених обох країн та регіональної влади.

Німеччину передусім цікавлять проєкти з енергозбереження, відзначив К. Ціллікенс. Утім, на його погляд, для інвестування в Україні, як і раніше, існують перешкоди. «Зокрема, проблеми із забезпеченням правових гарантій, різне тлумачення законодавчих положень, неймовірна кількість паперів, які потрібно подати інвестору в різні державні органи, проблеми з корупцією», – зазначив він. При цьому, на погляд німецького дипломата, питання модернізації економіки регіону треба розглядати не тільки з точки зору залучення інвестицій, а й розширення торговельних контактів з німецькими фірмами.

Проте поки можливе співробітництво із приватними західними інвесторами залишається не більш ніж деклараціями про наміри. Конкретніші домовленості досягнуто із східними партнерами. Зокрема, вугільні держпідприємства чекають початку співпраці з російським банком ВТБ, який запропонував поставки обладнання з Росії на умовах лізингу на загальну суму 2,2 млрд грн. До кінця грудня 2014 р. ДП «Вугілля України» одержить 300 млн грн у рамках кредитної лінії ПАТ «Дочірній банк Ощадбанку Росії». Цього року керівництво підприємства також сподівається залучити ще 160 млн грн за такою ж схемою, але вже із Промінвестбанком, найбільший акціонер якого – російський державний Зовнішекономбанк. Ці кошти планується використати для технічного переоснащення державних вуглевидобувних підприємств, а також для освоєння та введення в експлуатацію на них нових лав.

Уряд має намір залучити й китайські інвестиції, зокрема, у розмірі 212 млн грн для реконструкції шахти ім. Мельнікова. Угода була досягнута під час першого засідання Міжурядової комісії зі співробітництва між Україною та Китаєм. За підсумками роботи комісії було підписано угоду про участь у модернізації технічного обладнання українських шахт між китайською компанією Tiandi Science & Technology і Міненерговугілля.

Отже, як констатують оглядачі, поки держава віддавала перевагу кредитам держбанків інших країн, бізнес більш охоче фінансував лише у вугільні активи, які купував у власність. Наприклад, та ж Lysander, яка вже залучила 11,5 млн дол. для розвитку непрацюючої шахти «Вертикальна», де раніше добували високоякісний антрацит. Уклавши в це підприємство загалом 210 млн дол., компанія протягом трьох-п'яти років планує відновити тут видобуток 1,4–1,5 млн т вугілля на рік, що забезпечить його рентабельність.

Та й експерти ЄС, які працювали в Україні, дійшли висновку, що до 2015 р. в країні не повинно залишитися жодної шахти в державній власності. Тоді до 2020 р. обсяг видобутку вугілля в Україні зросте, за різними оцінками, від 14 до 35 %. За оцінками ЄС, комерційні запаси вугілля в Україні становлять 37,6 млрд т, у тому числі 19,7 млрд т газової групи.

Проте економісти констатують, що Міністерство енергетики та вугільної промисловості переглянуло план реформування вугільної галузі після зміни керівництва Міненерговугілля і внесло свої корективи. Так, якщо раніше ставка робилася на швидку приватизацію державних вугледобувних підприємств (у ВР вже декілька років припадає пилотом законопроект, присвячений особливостям приватизації цих підприємств) і закриття нерентабельного виробництва, то нинішні міністерські чиновники проголосили курс на збереження держстатусу більшості об'єктів вуглепрому.

Утім, очевидно, що ця позиція не є безальтернативною, і серед високопосадовців достатньо і прихильників приватизаційного сценарію. Так, перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Ключев, пославшись на досвід приватизації енергорозподільчих компаній, висловив думку, що приватні обленерго і вугільні підприємства працюють значно ефективніше, ніж державні. «Тому мета, отримати гроші до бюджету при продажу державного майна – це лише один з компонентів, але є ще й інші більш важливі цілі. Йдеться про більш ефективну роботу всієї галузі. Але для того, щоб держава мала важіль впливу, треба мати блокуючий пакет, тому що єдина енергетична система працює в інтересах всієї держави», – зазначив він.

Торкнувшись теми реформування вугільної галузі, перший віце-прем'єр-міністр зазначив, що вугільні підприємства необхідно передавати у приватну власність. «При цьому ключовими вимогами повинні бути рівень видобутку вугілля і соціальні гарантії працівникам. Для держави важливо зберегти робочі місця, і потрібне вугілля для металургійної промисловості та теплової енергетики», – зазначив А. Ключев. При цьому він заявив, що є категоричним противником ідеї закриття всіх підприємств дотаційної вугільної промисловості та купівлі вугілля за кордоном, оскільки «вугілля відразу ж на зовнішніх ринках для України стане у півтора-два рази дорожче, і на цьому все закінчиться». «Ми вже подібні уроки проходимо з імпортом природного газу. У даному випадку – не тільки втратимо робочі місця в галузі – багаторазово зростуть соціальні проблеми. І закриття шахт обійдеться набагато дорожче, ніж держпідтримка галузі», – підкреслив А. Ключев.

Поки що з метою залучення недержавних інвестицій у вугільну галузь через механізми оренди чи концесії міністерством розроблено законопроект «Про особливості передачі в оренду або концесію об'єктів паливно-енергетичного комплексу, які перебувають у державній власності». За словами І. Поповича, документом передбачається залучення недержавних інвестицій для технічного переоснащення та оновлення основних фондів, поліпшення фінансового стану підприємств. Законопроект пройшов всі стадії узгодження і перебуває на розгляді в уряді.

У законопроекті нова стратегія сформульована з акцентом на тому, що в самих «особливостях передачі в оренду або концесію об'єктів паливно-енергетичного комплексу, які перебувають у державній власності, висуваються умови залучення недержавних інвестицій для технічного переоснащення та оновлення основних фондів, поліпшення фінансового стану державних підприємств, у тому числі вугільної галузі».

У Міненерго відзначають, що реалізація законопроекту сприятиме поліпшенню економічної ситуації на підприємствах паливно-енергетичного комплексу, створенню конкурентного середовища, оптимізації і поступового зменшення витрат на держпідтримку, підвищенню інвестиційної привабливості об'єктів ПЕК, поліпшенню екологічної ситуації у вугільних регіонах, зниженню соціальної напруженості та повного погашення заборгованості із заробітної плати і соціальних платежів без залучення коштів держбюджету.

Отже, пріоритетним, хоча і не єдиним методом залучення інвестицій, визначено механізми оренди чи концесії. Згідно з програмою Міненерговугілля, підприємства вугільної промисловості розділили на чотири групи.

До першої віднесли *підприємства, які можуть бути приватизовані без державної підтримки*. Міненерговугілля в 2011 р. має намір почати приватизацію вуглевидобувних підприємств (пілотні проекти) за участю Фонду державного майна України. За оцінками фахівців проекту Європейського Союзу, за програмою підтримки вугільного сектора України в 2011 р. може бути реалізовано 6–10 пілотних проектів з приватизації вугільних шахт.

Міністерство енергетики та вугільної промисловості розробило законопроекти для створення механізмів роздержавлення вугледобувних підприємств та залучення недержавних інвестицій.

До другої групи віднесено *шахти, які зможуть розвиватися за умови державно-приватного партнерства*. Кабінет Міністрів вважає, що зараз концесія державних вугледобувних підприємств є більш актуальним і дієвим інструментом залучення приватного капіталу у вугільну галузь. Про це заявив член Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки В. Турманов. За його словами, у результаті концесії держшахти отримають довгострокові інвестиції, що дасть змогу підготувати нові лави, переоснастити підприємства, і в підсумку істотно наростити обсяги видобутку вугілля.

Нагадаємо, у лютому вуглевидобувні підприємства «Ровенькиантрацит» і «Свердловантрацит» звернулися до Міністерства енергетики та вугільної промисловості з проханням розглянути можливість залучення довгострокових інвестицій у формі концесії. У квітні Кабінет Міністрів дозволив їх концесію. ДП «Ровенькиантрацит» та «Свердловантрацит» належать до найбільших і найперспективніших державних вуглевидобувних підприємств, у липні 2010 р. між цими підприємствами та енергохолдингом «Дтек», що входить до групи СКМ, було укладено договір про співпрацю, в рамках якої донецька компанія зобов'язалася вкласти в розвиток підприємств близько 500 млн грн.

Сьогодні Фонд держмайна проводить конкурс на оцінку майна «Ровенькиантрацит» і «Свердловантрацит» для визначення його ринкової вартості. Уряд доручив Міненерговугілля, Мінекономіки і Мінфіну при розробці умов конкурсів з передачі зазначених підприємств у концесію передбачити низку обов'язкових умов для концесіонерів.

Зокрема, обов'язковими умовами мають бути визначені збільшення обсягу видобутку вугілля і виробництва вугільної продукції, внесення інвестицій, збереження існуючих на момент укладання концесійного договору соціальних гарантій, а також зайнятості працівників, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами.

Проте оптимістичні прогнози урядовців щодо перспектив передачі вуглевидобувних підприємств у оренду поділяють не всі фахівці. Експерти відзначають, що оренда і концесія, як показує практика шахти ім. Засядька, може виявитися хоч і тривалим, але найдешевшим шляхом до приватизації шахт. «Будь-яка офіційна приватизація проходить через Фонд держмайна з проведенням конкурсів та відкритих торгів. Здача в оренду або концесію, по-перше, позбавляє наших олігархів будь-яких конкурентів, а по-друге, звільняє їх від багатомільйонної плати до держбюджету за фактично придбані шахти. Збереження ж за ними державного статусу дасть змогу новим власникам отримувати ще й бюджетні дотаційні кошти під видобуток вугілля, яке державі вже не належить», – заявив лідер Незалежної профспілки гірників Донбасу М. Волинко. За його словами, подібна «приватизація» затіяна нардепами від Партії регіонів Ю. Іванющенком та Р. Ахметовим, чиновники ж Міненерговугілля є всього лише виконавцями їхньої волі.

Деякі експерти також не виключають, що поданий до ВР законопроект «Про особливості оренди і передачі в концесію...» є «ширмою для тіньової приватизації привабливих об'єктів вугільпрому».

Третю групу підприємств вугільної промисловості за урядовою градацією *склали підприємства, які залишаться в державній власності*, їх розвитком буде займатися міністерство. Це шахти, які, за словами Президента В. Януковича, сьогодні не можуть зацікавити інвесторів, тому вони залишаться у власності держави. «Ми будемо поступово ці шахти реструктуризувати, створюючи на поверхневих шахтних комплексах різноманітні нові підприємства для забезпечення нових робочих місць. Така робота теж сьогодні ведеться», – резюмував В. Янукович.

Четверта група – *підприємства, що підлягають ліквідації*. Вже до кінця року міністерство планує ліквідувати 22 підприємства вугільної промисловості. За словами першого заступника міністра енергетики та вугільної промисловості України І. Поповича, ліквідації підлягають 12 шахт у Донецькій області та 10 – у Луганській. Необхідно розуміти, що згадані 22 шахти повністю вичерпали свої запаси вугілля, оскільки нещодавно В. Янукович заявив, що жодне вугільне підприємство, що має розвідані запаси вугілля, не буде ліквідоване. За інформацією І. Поповича, на ліквідацію шахт у Донецькій області держава вже виділила 696,9 млн грн, у Луганській – 203,1 млн грн.

Разом з тим міністерство має намір заповнити пробіл введенням в дію нових вугільних підприємств: Ю. Бойко нещодавно повідомив, що програма модернізації передбачає, у першу чергу, нарощування обсягів видобутку вугілля. Слова міністра також підтвердив днями і Президент України: «Ми будемо підтримувати енергетичний баланс України з вугілля приблизно на рівні 100 млн т щорічного видобутку», – зазначив В. Янукович.

Передбачені будівництво і реконструкція ряду об'єктів. Зокрема, на капітальне будівництво 19 об'єктів вуглепрому в поточному році, повідомляє Міненерговугілля, буде виділено 350 млн грн. «Реалізація цих проектів дасть змогу зберегти наявні потужності з видобутку 8,5 млн т на рік», – уточнив І. Попович. За його даними, з цієї суми 97 млн грн планується направити на капбудівництво сім об'єктів в Луганській області, що на 40 млн грн перевищує аналогічний показник 2010 р. Також він зазначив, що з обласного бюджету на ці цілі буде виділено 170 млн грн власних коштів.

Таким чином, підкреслили в міністерстві, працівники ліквідованих шахт будуть працевлаштовані на нових перспективних підприємствах. Проте, вважають експерти, кадрове питання ще довго буде висіти в повітрі, оскільки введення в експлуатацію нових вугільних підприємств – справа не одного дня. І працівників 22 ліквідованих підприємств уряду ще довгий час доведеться утримувати за рахунок держзабезпечення.

Ще одним аспектом реформування вуглепрому повинне стати врегулювання видобутку, зокрема, боротьба з нелегальним видобутком вугілля у так званих копанках, які в Луганській області набули масштабу практично лиха. Зокрема, у грудні минулого року Генпрокуратура порушила 32 кримінальні справи у сфері несанкціонованого видобутку вугілля в Донецькій і Луганській областях. Встановлено, що через безконтрольність місцевої влади, правоохоронних органів у зазначених областях поширені незаконний видобуток вугілля шляхом риття копанок, а останніми роками – і кар'єрним способом.

Ю. Бойко вже дав команду розробити протягом трьох місяців програму з ліквідації незаконної розробки надр. «Ми на власні очі змогли переконатися, як знівечена територія області через варварське видобування вугілля. За тими, хто займається варварством, у нас буде принципова позиція. Ми про неї доповімо Президентові України», – підкреслив міністр.

Для успішного вирішення цієї проблеми, вважають у міністерстві, дуже

важливо законодавчо і технічно забезпечити малі шахти, які будуть легально займатися видобутком корисних копалин. До даного питання повинні бути залучені фахівці з суміжних галузей та керівники вугільних підприємств. Ю. Бойко повідомив, що легалізацією розробок надр Міненерговугілля буде займатися разом з обласною владою.

Ключовим моментом лібералізації ринку вугільної продукції Програмою економічних реформ, схваленою Комітетом з економічних реформ при Президенті, визначена ліквідація Державної компанії «Вугілля України», яка на даний час на монопольних умовах виконує функції оператора вугільного ринку. Натомість передбачається впровадити систему прямих договорів закупівлі вугілля, зокрема, і за допомогою аукціонів, а також привести ціни на вугілля державного вугільного сектору до ринкового рівня. Також передбачається лібералізувати механізми імпорту вугільної продукції в країну. Одним з необхідних факторів відходу від державної монополії є поступовий перехід на методи біржової торгівлі вугільною продукцією, а також її поставок за прямими угодами. Як показує світовий досвід, такий ринковий підхід розвиває конкуренцію серед виробників та природним чином визначає справедливу вартість продукції.

З огляду на це фахівці відзначають, що одним з наслідків реформ у галузі стане збільшення цін на вітчизняне вугілля. Таким чином, вартість українського енергетичного вугілля восени може становити близько 100 дол./т. Енергетичні компанії вже заявили, що в такому випадку рентабельність генерацій, що працюють на вугіллі, значно знизиться. Отже, не виключена можливість підняття цін на електроенергію пропорційно зростанню ціни на вугілля. Однак уряд запланував цього року кілька етапів підвищення цін на електроенергію, і наміру Міненерговугілля можуть спричинити ще одне незаплановане збільшення вартості електроенергії. Не факт, що населення поставиться до цього з розумінням. Отже, підсумовуючи, можна відзначити:

- досить важливим питанням реформування є розробка орієнтовного плану прямого бюджетного фінансування галузі, який передбачає поетапне зменшення субсидування операційних витрат та переспрямування вивільнених коштів на соціальну підтримку працівників;

- одним з основних принципів для розрахунку обсягів субсидій є підтримка стандартів експлуатації обладнання та безпеки праці, без чого не можливо забезпечити належний рівень технічного стану підприємств, що становить істотні перешкоди для їх подальшої приватизації;

- з метою подолання негативних соціальних наслідків у вугільних регіонах необхідна програма створення нових робочих місць та перепрофілювання працівників, що вивільняються в результаті реструктуризації галузі, потрібен якісний прогноз та ефективна система моніторингу цих процесів з урахуванням можливостей регіональної та міжрегіональної міграції робочої сили.

Таким чином, реформування галузі нагально потребує уточнення механізмів державного субсидування підприємств, лібералізації ринку

вугільної продукції із застосуванням ринкових механізмів ціноутворення, а також пом'якшення соціальних наслідків здійснюваних реформ.

Ю. Яснова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Ближче до літа – далі від Шенгену?

Потік нелегальних мігрантів із Африки поставив перед Європейським Союзом питання щодо доцільності, а отже і майбутнього шенгенського простору. Принаймні можливість відновлення паспортного контролю у 26 країнах Шенгенської угоди з'явилася на порядку денному.

Наразі не лише перед громадянами цих країн, а і перед їх сусідами постає ціла низка питань. Яким буде майбутнє єдиного візового простору? Як вирішуватиметься питання безвізового режиму для країн Східної Європи? Чого чекати Україні від європейських процесів?

Нагадаємо, що вільна від паспортного контролю зона охоплює країни Шенгенської угоди, до якої входять 22 держави ЄС, а також Швейцарія, Ліхтенштейн, Норвегія й Ісландія. На цій території мешкає понад 400 млн чоловік.

Ініціаторами перегляду шенгенських правил виступили Франція та Італія, які упродовж минулого місяця досить бурхливо з'ясовували відносини у зв'язку з напливом іммігрантів з країн Північної Африки, головним чином із Тунісу. У першу чергу, це стало проблемою Італії, до якої прибуло понад 25 тис. мігрантів. На заклик італійського прем'єра С. Берлусконі допомогти його країні вирішити проблему нелегальних мігрантів, Євросоюз спромігся знайти 25 млн євро. При цьому Риму дали зрозуміти, що у контексті виділення для порятунку економіки Португалії 25 млрд євро практично у цей же час, на більшу допомогу він не може розраховувати.

Тож італійський уряд, що, за припущенням аналітиків International Peace Institute, не міг втримати всіх біженців у таборах, заявив про можливість видачі їм тимчасових шенгенських віз – щоб хвиля мігрантів не захлиснула країну. І хоча до цих заяв Берлусконі спочатку поставилися без належної уваги, невдовзі вибухнув скандал, пов'язаний з тим, що французька влада блокувала потяги з емігрантами та європейськими правозахисниками, що прямували з італійського міста Вентімілья до Франції. Коментуючи затримання на французькому кордоні 300 туніських громадян, які мали дозвіл перебувати в межах ЄС упродовж півроку – за документами, виданими в Італії, президент Франції Н. Саркозі заявив, що така політика підриває сусідські відносини між Римом та Парижем. У відповідь з італійського боку прозвучала обіцянка видавати такі дозволи масово, у відповідь на відсутність допомоги з боку ЄС. Отже, італійська проблема досить швидко набула обрисів загальноєвропейської та значним чином французької – висока імовірність, що мігранти врешті-решт могли б осісти саме тут. За звітами Frontex – прикордонної служби ЄС – кінцева мета вихідців із Лівії та Тунісу –

Франція: більшість мігрантів франкомовні, багато хто має у цій країні родичів. Минулорічний приріст мігрантів у Франції сягнув 34 % порівняно з італійськими 3 %.

Проблема актуалізується і наближенням президентських виборів у Франції: зростає популярність правих сил, що виступають проти закордонних біженців, особливо з Африки, тому влада прагне продемонструвати, що вона думає про своїх громадян, не пропускаючи мігрантів.

Отже, після обговорення шенгенського питання С. Берлусконі та Н. Саркозі на початку травня в листі, адресованому голові Єврокомісії Ж. М. Баррозу і главі Європейської ради Х. ван Ромпею, закликали відновити тимчасовий прикордонний контроль усередині Шенгенської зони.

Власне, Шенгенські угоди дають країнам-учасникам право вдаватися до обмежувальних заходів, і періодично країни його використовують, зокрема при проведенні значних міжнародних політичних подій і спортивних змагань, для забезпечення внутрішньої безпеки або підтримки громадського порядку, але на період не більше 30 днів.

Нині ж серед пропозицій Франції – можливість депортувати на історичну батьківщину мігрантів, які не працевлаштувалися протягом 90 днів, та право вимагати підтвердження платоспроможності при в'їзді в країну (за словами глави уряду країни Ф. Війона, розглядається сума в 5 тис. євро на три місяці, хоча її можуть зменшити). Нарешті, Париж залишає за собою право не пустити мігранта без офіційного дозволу на проживання в ЄС.

Ідею відновлення паспортного контролю у країнах шенгенської зони підтримали глави МВС країн Європейського Союзу. Як повідомляють ЗМІ, за відновлення прикордонного контролю висловилися глави МВС 15 із 22 країн ЄС, які раніше підписали Шенгенську угоду.

Водночас депутати Європарламенту виступили з жорсткою критикою пропозиції комісії Союзу про можливе посилення прикордонного контролю всередині шенгенської зони. Нову ініціативу європарламентарі називають «політичною грою Італії і Франції». Лідер соціалістів у Європарламенті М. Шульц заявив, що шокований можливістю відновлення контролю на національних кордонах країн, що входять до шенгенської зони. «Вирішити все на загальноєвропейському рівні» замість повернення до ідеї «кожен сам за себе» чи перетворення Європи на фортецю закликає глава парламентської групи консервативної Європейської народної партії Д. Даул.

Надалі вирішення імміграційної проблеми в Європі обговорюватиметься в червні під час зустрічі прем'єр-міністрів і президентів країн ЄС. Якими б не були прийняті рішення, управління шенгенським простором найближчим часом чекає реформування. Як заявила член Європейської комісії з внутрішніх справ С. Мальмстрем, «Шенген – наше головне досягнення, і ми мусимо його захистити». Водночас, за її словами, правила й процедури потребують уточнення, «щоб уникнути нескоординованих рішень, прийнятих тією чи іншою державою» шенгенського простору. Проте вона не виключає, що контроль на внутрішніх кордонах у шенгенській зоні може

бути відновлений – у крайньому випадку, що має бути суворо регламентовано.

Реформування шенгенського законодавства ЄС має бути схвалене і в Європейському парламенті. Поки що ж для захисту від нелегалів Брюссель заявляє про наміри посилити контроль за зовнішніми кордонами. Зокрема, будуть розширені повноваження служби Frontex, почалася друга фаза морської операції «Гермес», покликаної зупинити міграційні потоки на Середземному морі.

Отже, майбутнє єдиного візового простору наразі важко прогнозувати. Поки «забуксували» домовленості, досягнення яких очікувалося найближчим часом. Так, з 1 травня 2011 р. Німеччина та Франція планували відмовитися від додаткових перевірок для робітників із Східної Європи. Нині ж під загрозою сама ідея вільного пересування робочої сили по ЄС – принцип, що був однією з основ його утворення став неактуальним. Сьогодні, на думку аналітиків Центру Брукінгса, робочої сили, особливо некваліфікованої, стало забагато.

Процес підписання договорів про безвізовий режим тепер, на думку експертів Institute for Security studies, затягуватиметься. Невизначеною залишається доля безвізового режиму для країн, що були за крок до скасування віз. «Під питанням» опинилися Болгарія, Румунія та Кіпр, які очікували приєднання до спрощеного візового режиму. З одного боку, добитися остаточного рішення їм тепер буде складніше, а з іншого – виникає питання: який сенс взагалі зосереджувати зусилля на підписанні угоди, майбутнє якої незрозуміле.

Затягнеться, за прогнозами експертів, і процес отримання безвізового режиму для країни Східного Партнерства, які добиваються скасування віз із ЄС. Тож і Києву не випадає сподіватися на швидке відкриття безвізової зони. На думку аналітика Центру атлантичних досліджень В. Хоровського, «Європа зосередиться на власних проблемах і вироблятиме нові механізми для перетину внутрішніх кордонів, тому їй буде не до розширення зони візового сприяння». Можна чекати і зростання відсотку відмов у візах, тим більше, що звіти Frontex визначають українські кордони як одні з найнебезпечніших – на другому місці за цим показником, після греко-турецьких. Європол у своєму останньому звіті прямо не рекомендує органам влади ЄС запроваджувати безвізовий режим з Україною.

Проте вітчизняні чиновники демонструють оптимізм. Заступник міністра закордонних справ України П. Клімкін запевняє: представники Європолу визнали, що спеціальна згадка про Україну не має під собою фактології; Європейська комісія підтвердила, що у неї немає побоювань – ані у Європейської комісії, ані в окремих країн-членів ЄС – щодо можливості криміногенних ризиків, пов'язаних з українськими громадянами.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає, що впровадження індивідуальних занять у старших класах шкіл та вищих навчальних закладах було б доцільним з огляду на додаткову можливість розкрити нахили учня чи студента. Таку думку спікер парламенту висловив під час зустрічі з дітьми-членами «Малої академії наук України» 1 червня.

Він привітав учасників зустрічі зі святом – Міжнародним днем захисту дітей, побажавши їм успіхів у навчанні та можливості творити, працювати над новими проектами *(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06).*

Голова Верховної Ради України В. Литвин 1 червня зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Казахстан в Україні А. Жумабаєвим, який завершує свою дипломатичну місію в нашій країні.

В. Литвин висловив вдячність послу за суттєвий вклад у розвиток дружніх та плідних відносин між Україною та Республікою Казахстан, високо оцінивши його зусилля з інтенсифікації партнерського, взаємовигідного двостороннього співробітництва в різних сферах та напрямках.

«Ми очікуємо, що найближчим часом відбудеться офіційний візит в Україну парламентської делегації Республіки Казахстан, який відкриє нову сторінку нашого співробітництва та сприятиме знаходженню нових форм та механізмів взаємодії», – підкреслив В. Литвин. За його словами, на нинішньому етапі назріла необхідність активізувати співробітництво між парламентами України і Казахстану на рівні профільних комітетів *(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06).*

Голова Верховної Ради України В. Литвин прогнозує, що доопрацьований урядом законопроект про пенсійну реформу розглядатиметься у сесійній залі наступного пленарного тижня (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06).

В Верховній Раді не виконали обіцянку щодо підвищення зарплати педагогам. Об этом сообщил заместитель Председателя ВР Н. Томенко.

Так, Закон Украины «Об образовании» не был включен в повестку дня. Данным законом предусматривались надбавки к зарплате педагогам и научно-педагогическим работникам за выслугу лет. Надбавки должны были

выплачивать каждый месяц, добавляя их к должностному окладу педагогов (УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 1.06).

Виходячи з європейського досвіду та враховуючи рекомендації Комітету ООН, народні депутати України М. Томенко, В. Корж, Є. Суслов та О. Бондаренко зареєстрували в парламенті законопроект «Про внесення змін до Сімейного кодексу України», яким пропонується підвищити рівень мінімального шлюбного віку в Україні (реєстр. № 8588).

Певні рекомендації Комітету ООН з прав дитини до цього часу залишаються врахованими лише частково. Зокрема, комітет вважає дискримінаційною норму щодо різниці в мінімальному шлюбному віці, яка встановлена на сьогодні чинним законодавством України: для чоловіків – 18 років, для жінок – 17 років. Так, Конвенцією ООН про права дитини встановлено, що людина перебуває в дитячому віці до досягнення нею 18 років, коли вона досягає фізичної, інтелектуальної та психічної зрілості, а намагання прив'язати розбіжність у визначенні шлюбного віку молодих людей виключно до різниці в настанні їхньої статевої зрілості виглядає дискримінаційним. Автори законопроекту переконані, що з точки зору готовності до сімейного життя за критеріями фізичної, моральної та соціальної зрілості і жінки, і чоловіки повинні мати рівні права на санкціонований вступ до шлюбу, тому законопроектом пропонується встановити однаковий шлюбний вік для чоловіків і жінок на рівні 18 років.

Окрім того, законопроектом пропонується визначити виключний мінімальний шлюбний вік в Україні на рівні 16 років і лише у виняткових випадках. Як відомо, наразі діє норма чинного законодавства щодо встановлення виключного мінімального шлюбного віку на рівні 14 років (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до ст. 2 Закону України „Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України”» (щодо викупу облігацій).

Законодавчим актом вилучено зі ст. 2 Закону «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» положення, яким передбачено, що «державні облігації України підлягають обов'язковому викупу Національним банком України, у тому числі за рахунок кредитів відповідного призначення міжнародних фінансових організацій, за їх номінальною вартістю протягом п'яти банківських днів з дня надходження пропозиції щодо їх викупу». Відповідний законопроект зареєстровано за № 8439 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 2.06).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо цільових облигацій».

Закон спрямований на вдосконалення системи регулювання та контролю за розміщенням, обігом та погашенням цільових облигацій, у тому числі тих, виконання зобов'язань за якими здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва.

Зокрема, у Законі «Про цінні папери та фондовий ринок» визначено, що облигації можуть існувати виключно в бездокументарній формі.

Закон доповнено положенням, згідно з яким порядок емісії, обігу та викупу цільових облигацій підприємств встановлюється Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Кошти, залучені від емісії цільових облигацій підприємств, використовуються на цілі, визначені проспектом емісії таких облигацій.

Чинний Закон доповнено також новою ст. 81 про цільові облигації підприємств, виконання зобов'язань за якими здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва. Відповідний законопроект зареєстровано за № 7331 (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 2.06***).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до ст. 19 та 43 Закону України „Про охорону праці”» (щодо штрафних санкцій).

Законодавчим актом передбачається посилення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці та приведення цих норм у відповідність до чинного законодавства України. Відповідний законопроект зареєстровано за № 6134 (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 2.06***).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до ст. 18 Закону України „Про міліцію”» (щодо підготовки фахівців).

Законодавчим актом пропонується доповнити ст. 18 Закону «Про міліцію» нормою, якою встановлюється обов'язок курсантів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ відшкодувати витрати в разі дострокового розірвання договору про підготовку фахівця у вищому навчальному закладі через небажання продовжувати навчання або через недисциплінованість та в разі відмови від подальшого проходження служби на посадах начальницького складу після закінчення вищого навчального закладу, а також осіб начальницького складу, які звільняються зі служби протягом трьох років після закінчення вищого навчального закладу за власним бажанням, через службову невідповідність або порушення дисципліни. Відповідний законопроект зареєстровано за № 8210 (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 2.06***).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про захист персональних даних».

Законом доповнено Кодекс України про адміністративні правопорушення ст. 188-39 і ст. 188-40.

Зокрема, відповідно до ст. 188-39 «Порушення законодавства у сфері захисту персональних даних», неповідомлення або несвоєчасне повідомлення суб'єкта персональних даних про його права у зв'язку із включенням його персональних даних до бази персональних даних, мету збору цих даних та осіб, яким ці дані передаються, тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від 200 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності – від 300 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також, згідно із Законом, «неповідомлення або несвоєчасне повідомлення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань захисту персональних даних про зміну відомостей, що подаються для державної реєстрації бази персональних даних, тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності – від 200 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

Окрім того, відповідно до Закону, ухилення від державної реєстрації бази персональних даних, тягне за собою накладення штрафу на громадян від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності від 500 до 1 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Згідно із документом, недодержання встановленого законодавством про захист персональних даних порядку захисту персональних даних у базі персональних даних, що призвело до незаконного доступу до них, тягне за собою накладення штрафу від 300 до 1 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Відповідний законопроект зареєстровано за № 7355 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 2.06).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України в частині видачі особи (екстрадиції)».

Зокрема, ст. 3 Закону «Про попереднє ув'язнення» викладено в редакції, яка передбачає, що «підставою для попереднього ув'язнення є вмотивоване рішення суду про обрання як запобіжного заходу взяття під варту або про застосування тимчасового чи екстрадиційного арешту, винесене відповідно до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів України та/або рішення компетентного органу іноземної держави у випадках, передбачених законом».

Крім того, ч. 4 ст. 20 Закону «Про попереднє ув'язнення» викладено в редакції, згідно з якою «начальник установи попереднього ув'язнення зобов'язаний негайно звільнити з-під варти обвинуваченого, щодо якого на день закінчення строку тримання під вартою, передбаченого ст. 156 Кримінально-процесуального кодексу України, не надійшла постанова судді про продовження такого строку. При цьому він надсилає повідомлення особі чи органу, у провадженні яких перебуває справа, та відповідному прокурору, який здійснює нагляд за розслідуванням».

Законом також ст. 20 доповнено положенням, яке передбачає, що «начальник установи попереднього ув'язнення зобов'язаний негайно звільнити з-під варти особу в разі закінчення максимального строку тимчасового арешту, передбаченого ч. 1 ст. 462 КПК України, та повідомити прокурора, а також суд, що прийняв рішення про застосування тимчасового арешту. За п'ять днів до закінчення максимального строку тимчасового арешту начальник установи попереднього ув'язнення зобов'язаний надіслати прокурора та суду, що прийняв рішення про застосування тимчасового арешту, повідомлення про день його закінчення». Відповідний законопроект зареєстровано за № 7306 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 2.06).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону «Про внесення змін до деяких законів України» (щодо вдосконалення регулювання у сфері захисту економічної конкуренції).

Законопроектом (реєстр. № 7419) пропонується вдосконалити правове регулювання у сфері захисту економічної конкуренції, зокрема уточнити перелік питань, з яких надаватимуться висновки щодо кваліфікації дій, органи Антимонопольного комітету України, які мають право надавати ці висновки, підстави закриття розгляду справи про узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання.

Передбачається також збільшити мінімальний розмір штрафів (4 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) за порушення антимонопольного законодавства та дозволити іноземним суб'єктам господарювання оплачувати витрати, пов'язані з розглядом їхніх заяв, в іноземній валюті.

Згідно з проектом, плата для відшкодування витрат, пов'язаних із розглядом заяв, вноситься у гривнях. Суб'єкти господарювання з місцезнаходженням за межами України можуть вносити плату в євро чи доларах США за офіційним курсом Національного банку України на день внесення такої плати.

Ст. 62 Закону «Про захист економічної конкуренції» (визначення та обчислення строків у законодавстві про захист економічної конкуренції) передбачається доповнити положенням, що в разі неотримання документів Антимонопольним комітетом України чи його територіальним відділенням

відповідна особа надає належні докази на підтвердження факту здачі таких документів на пошту (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Комітет з питань правової політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону «Про безоплатну правову допомогу».

Законопроект (реєстр. № 4406) пропонується визначити зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Другого додаткового протоколу до Європейської конвенції про взаємну допомогу в кримінальних справах.

Законопроект (реєстр. № 8467) поданий Президентом України і визначений ним як невідкладний для позачергового розгляду.

Проектом передбачається створити умови, необхідні для забезпечення ефективного співробітництва судів та правоохоронних органів з метою розслідування злочинів.

Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини В. Лутковська зазначила, що внесення таких змін дасть змогу усунути прогалини в національному законодавстві у відповідній сфері, наявність яких ускладнює діяльність судів і правоохоронних органів при виконанні міжнародних договорів України і створює додаткові загрози щодо дотримання прав людини (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 18 Закону «Про загальну середню освіту» (щодо запобігання дискримінації при вступі до початкової школи).

Законопроект (реєстр. № 6515) шляхом доповнення ч. 7 ст. 18 Закону «Про загальну середню освіту» пропонується заборонити перевірку знань дітей при зарахуванні їх до загальноосвітніх навчальних закладів, крім гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів) (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики підписав Меморандум про партнерство та співпрацю з Всеукраїнською громадською організацією «Асоціація платників податків України».

Меморандум передбачає спільну участь у розробці, оцінці проектів законів та інших нормативно-правових актів, які перебувають у сфері відання комітету, підготовку спільних матеріалів з метою реагування на поточну ситуацію та актуальні проблеми у сфері оподаткування; обмін аналітично-довідковою інформацією; ініціювання проведення комітетських та парламентських слухань; залучення фахівців асоціації до громадських обговорень, що ініціюватимуться комітетом; організація спільних круглих столів, прес-конференцій та брифінгів з висвітлення спільної діяльності; проведення, у разі потреби, переговорів, консультацій та зустрічей, що мають рекомендаційний характер (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту направити на доопрацювання проект закону про внесення зміни до ст. 2 Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (щодо безпеки праці).

Законопроект (реєстр. № 8484) спрямований на забезпечення здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства з охорони праці та промислової безпеки, поводження з вибуховими матеріалами та державного гірничого нагляду відповідно до вимог міжнародних договорів.

На думку народних депутатів, «є недоцільним виведення контролю за безпекою праці зі сфери його дії, а необхідно врегулювати особливості проведення такого контролю в спеціальних законах» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Угоди між урядом України та урядом Держави Ізраїль про взаємне сприяння та захист інвестицій».

Згідно з угодою, будь-яка договірна сторона на території своєї держави надає інвестиціям та доходам інвесторів іншої договірної сторони режим, який є не менш сприятливим, ніж той, який вона надає інвестиціям чи доходам від інвестицій інвесторів будь-якої третьої держави або, відповідно до законодавства договірної сторони, режим, який є не менш сприятливим, ніж той, який вона надає інвестиціям чи доходам від інвестицій своїх власних інвесторів (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Консульської конвенції між Україною та Сирійською Арабською Республікою».

Конвенція базується на положеннях Віденської конвенції про консульські зносини від 24 квітня 1963 р. Ратифікована Консульська конвенція більш чітко визначає функції консульських посадових осіб, передбачає підвищення рівня їхніх привілеїв та імунітетів (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 1.06*).

Представители оппозиции готовят иск в Административный суд Украины о бездеятельности парламента и Президента В. Януковича в вопросе создания в Украине института присяжных. Об этом сообщил 1 июня народный депутат от блока «Наша Україна – Народна самооборона» Г. Москаль.

Он напомнил, что в соответствии с действующей Конституцией судопроизводство в Украине проводится судьей лично, коллегией судей либо судом присяжных.

По словам Г. Москаля, Верховная Рада до сих пор не приняла закон о суде присяжных, а Президент, который является гарантом соблюдения Конституции, прав и свобод, не внес соответствующий законопроект как неотложный на рассмотрение парламента.

Он также отметил, что не согласен с мнением министра юстиции А. Лавриновича о том, что общество в Украине не готово к созданию суда присяжных (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Народный депутат от фракции Блока В. Литвина О. Зарубинский, комментируя решение комиссии Таможенного союза применить ряд мер по ограничению импорта украинских товаров в Россию, Беларусь и Казахстан, заявил, что Украине есть чем ответить на экономические санкции России. По его словам, со стороны Украины должна последовать «спокойная реакция». «Мы должны выступить с рядом претензий, бороться за свои интересы, в том числе рассмотреть возможность оценки некоторых российских товаров на нашем рынке», – отметил депутат.

При этом он не стал исключать политическую подоплеку в решении Таможенного союза. «Но я не думаю, что это решение может заставить Украину идти на какие-то серьезные уступки. Никто из членов ТС не является членом Всемирной торговой организации, в отличие от Украины. Мы четко выбрали для себя направление: интеграция в Евросоюз. Но не нужно противопоставлять ЕС России. Мы должны развивать и развиваем отношения со всеми странами мира», – резюмировал О. Зарубинский (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Нарден от БЮТ, член комитета ВР по вопросам семьи, молодежной политики, спорта и туризма Е. Суслов инициирует введение института детского омбудсмена. По его мнению, защитой прав детей в стране должно заниматься отдельное специально уполномоченное лицо с четко определенным перечнем полномочий, которые должны быть закреплены законодательно.

Е. Суслов сообщил, что рабочая группа, которая будет работать над созданием института детского омбудсмена, разработает соответствующий законопроект. «Нам не нужно изобретать велосипед, а стоит только изучить положительную практику европейских стран в этом вопросе», – отметил он.

«Тема детского омбудсмена тяжелая и рассматривается как попытка забрать у кого-то полномочия, но это нужно сделать, как это уже давно сделали все страны Европы и наши восточные соседи», – добавил Е. Суслов. При этом он подчеркнул, что народные депутаты провластного большинства в профильном комитете ВР выступают против введения института детского омбудсмена, не аргументируя свою позицию: «Я неоднократно выносил этот вопрос на заседание комитета, но оно игнорируется» (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2011. – 1.06).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

2 июня Президент Украины В. Янукович отправляется с рабочей поездкой в Автономную Республику Крым. Его визит на полуостров продлится два дня: со 2 по 3 июня, сообщает пресс-служба главы государства.

3 июня в Ялте под председательством Президента Украины состоится заседание Совета регионов.

Запланировано участие В. Януковича в торжествах по случаю открытия этапа Inter Continental Rally Challenge Prime Yalta Rally-2011 (*Росбалт.RU* (www.rosbalt.ru). – 2011. – 2.06).

Президент України В. Янукович провів зустріч з міністром закордонних справ Грецької Республіки Д. Друтсасом.

Як відзначив глава держави під час зустрічі з міністром закордонних справ Греції Д. Друтсасом, цього року триває започаткована торік динаміка щодо збільшення обсягів двосторонньої торгівлі товарами та послугами між двома країнами. У I кварталі 2011 р., порівняно з аналогічним періодом 2010 р., цей показник зріс більше ніж на 90 %.

«Я хотів би із задоволенням відзначити, що Греція залишається для нас провідним торговельно-економічним партнером, – сказав Президент. – Ми зацікавлені в подальшій усебічній співпраці та переконані, що в нас є значний потенціал». В. Янукович висловив сподівання, що українсько-

грецький діалог продовжиться під час його візиту до Греції в жовтні 2011 р. **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2011. – 31.05).**

Президент України В. Янукович підписав ряд Законів:

– Закон України № 3312-VI «Про чисельність Збройних сил України на 2011 р.»;

– Закон України № 3318-VI «Про оголошення природних територій міста Хмельника Вінницької області курортом державного значення»;

– Закон України № 3354-VI «Про внесення зміни до ст. 143 Сімейного кодексу України щодо обов'язку батька забрати дитину з пологового будинку» **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2011. – 1.06).**

Президент України В. Янукович виступає за доцільність проведення перевірки ефективності роботи існуючих об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Про це глава держави заявив 1 червня на розширеному засіданні Кабінету Міністрів, нагадавши, що на сьогодні в державі створено 15 тис. ОСББ.

Щодо боротьби з монополізацією у сфері ЖКГ, Президент відзначив доцільність залучення до вирішення цього питання Антимонопольного комітету України. На думку глави держави, АМК має запропонувати можливі підходи щодо демонополізації житлово-комунального сектору.

На думку Президента, питання демонополізації ЖКГ може вирішуватися, зокрема, через підключення бізнесу, залучення інвестицій у цю сферу. Глава держави додав, що чекає відповідних пропозицій щодо вирішення цієї проблеми **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2011. – 1.06).**

Президент України В. Янукович підписав Закон України «О некоторых вопросах задолженности за потребленный природный газ и электрическую энергию». Об этом сообщает пресс-служба главы государства.

Кроме того, Президент подписал Закон «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины относительно вопросов налогообложения природного газа и электрической энергии» **(МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>)). – 2011. – 2.06).**

Прес-секретар Президента України Д. Чепак зустрілася з головою Національної спілки журналістів України І. Лубченком. Речник глави держави та керівник НСЖУ обговорили ситуацію зі свободою слова в

Україні, а власне факти, викладені у відкритому листі від НСЖУ.

У своєму відкритому листі до Президента голова НСЖУ перерахував 11 фактів із роботи українських ЗМІ, які оцінює як доказ існування проблем зі свободою слова в Україні.

Більшість перерахованих випадків стосуються господарчих та побутових питань, деякі з них не вирішуються роками. Переважно йдеться про проблеми та конфлікти, що виникають у ЗМІ, які досі лишаються в комунальній власності.

Д. Чепак також запропонувала Спілці журналістів обговорити з іншими медійними профспілками ініціативу запровадження тематичних прес-клубів з актуальних питань медіа-сфери. Такі зібрання можуть відбуватися на постійній основі, аби проблеми не встигали застаріти, а влада могла оперативніше на них реагувати. І. Лубченко позитивно поставився до цієї ідеї.

Прес-секретар Президента та керівник НСЖУ домовилися під час наступної зустрічі наприкінці червня обговорити результати з'ясування обставин фактів, викладених у листі, а також обговорити план подальших заходів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Літній дитячий відпочинок розпочався вчасно та організовано. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров, перебуваючи з робочою поїздкою в с. Трипілля, що на Київщині.

При цьому Прем'єр-міністр України підкреслив, що проблеми є лише в Маріуполі Донецької області, де через спалах холери закриті всі пляжі. Він поінформував, що Кабінет Міністрів на своєму засіданні розглядав ситуацію в Маріуполі. Схвалено рішення, що регулярно будуть братися проби води з метою виявлення джерела інфекції.

Крім того, М. Азаров доручив керівникам облдержадміністрацій та керівникам відповідних міністерств перевірити санітарно-епідеміологічний стан у місцях відпочинку дітей.

«Я сьогодні звернув увагу керівників обласних державних адміністрацій і наших міністерств на те, щоб був перевірений санітарний стан у місцях відпочинку дітей і були вжиті відповідні заходи для того, щоб відпочинок дітей пройшов організовано, без збоїв», – зазначив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Протягом тижня Кабінет Міністрів представить Президенту України кандидатів на посаду звільнених 1 червня віце-прем'єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ та першого заступника міністра. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров.

«Зараз нам потрібні нові підходи, потрібна енергія, безумовно, необхідний і досвід у вирішенні таких складних завдань. І я думаю, що протягом найближчого тижня ми підберемо кандидатури і представимо на

розгляд Президента», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Прем'єр-міністр України М. Азаров привітав українських дітей зі святом – Днем захисту дітей (Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)). – 2011. – 1.06).

Уряд забезпечить, щоб під час здійснення реформ у житлово-комунальній сфері кожен громадянин мав чітку інформацію щодо планів і дій місцевих органів влади та підприємств-надавачів житлово-комунальних послуг. У цьому запевнив Прем'єр-міністр України М. Азаров 1 червня під час розширеного засідання Кабінету Міністрів за участі Президента України В. Януковича.

М. Азаров наголосив, що, окрім затвердження єдиного алгоритму розрахунку комунальних тарифів, уряд водночас запроваджує багаторівневу систему контролю за якістю житлово-комунальних послуг (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

1 червня на розгляд уряду внесено пакет нормативно-правових актів щодо вдосконалення тарифної політики, який включає три законопроекти, три проекти розпоряджень і шість проектів постанов уряду. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров.

Глава уряду запевнив, що ці заходи «дадуть можливість зупинити процес постійного зростання вартості послуг для населення, дадуть змогу підприємствам галузі своєчасно розраховуватись за спожиті енергоносії».

За розрахунками профільного міністерства, реформування житлово-комунального господарства дасть змогу на реалізацію заходів з реконструкції, модернізації та переобладнання систем тепло-, водопостачання та водовідведення спрямовувати близько 1,5–2 млрд грн із прибутку підприємств, без залучення бюджетних коштів.

«Я вважаю, що в бюджеті наступного року ми закладемо приблизно 5 млрд грн на модернізацію житлово-комунальної сфери», – зазначив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Самоорганізація мешканців в об'єднання співвласників багатоквартирних будинків допоможе не лише контролювати якість послуг та справедливу ціну на них, а й вибрати конкурентного постачальника послуг. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час розширеного засідання Кабінету Міністрів за участю Президента України В. Януковича.

«Профільне Міністерство та віце-прем'єр-міністр у стислий термін

мають розробити пропозиції щодо співпраці Мінрегіонбуду та місцевих громад у створенні умов для становлення та діяльності кваліфікованих організацій споживачів послуг – об'єднань співвласників багатоквартирних та власників індивідуальних житлових будинків (ОСББ), – зазначив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

«Укрзалізниця» інтенсифікує процес підготовки залізничної галузі до чемпіонату Європи 2012 р. з футболу. Таке завдання генеральному директору «Укрзалізниці» В. Козаку поставив віце-прем'єр-міністр, міністр інфраструктури України Б. Колесніков.

У першу чергу вжиті заходи спрямовуватимуться на підвищення якості обслуговування пасажирів. Відтак «Укрзалізниця» має проаналізувати можливість організувати попередній продаж проїзних документів за 90 діб до відправлення поїзда. Крім того, планується продавати квитки на вокзалах через Інтернет із застосуванням терміналів – квитково-друкуючих автоматів: відповідні пропозиції щодо впровадження цієї технології залізничники повинні презентувати вже найближчим часом.

Також Б. Колесніков доручив керівництву «Укрзалізниці» доопрацювати Програму електрифікації залізниць України на 2011–2016 рр., а до 20 червня 2011 р. – також розробити Програму з впровадження на залізницях України швидкісного та високошвидкісного руху пасажирських поїздів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Нинішній варіант пенсійної реформи набагато м'якший від початкового варіанта законопроекту про реформування пенсійної системи. Про це під час брифінгу в Кабміні заявив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко, презентуючи доопрацьований варіант пенсійної реформи.

«Ми пропонуємо більш плавне підвищення пенсійного віку для військовослужбовців та держслужбовців, а для жінок передбачена можливість добровільного виходу на пенсію в 55 років протягом трьох років», – повідомив С. Тігіпко. Урядовець додав, що запропонований варіант змін системи пенсійного забезпечення – найбільш ліберальний у Європі.

Говорячи про нововведення законопроекту, віце-прем'єр зазначив, що зміни торкнулися 11 позицій, і основні з них спрямовані на встановлення соціальної справедливості у сфері пенсійного забезпечення. «Ми обмежуємо максимальні пенсії 10 мінімальними, в тому числі – для вже призначених виплат. Ця норма найболючіше позначиться на депутатах, суддях і чиновниках високого рангу. Саме такого кроку від нас очікували люди, про це говорили під час громадського обговорення, і уряд не міг не відреагувати», – підкреслив С. Тігіпко.

За його словами, новий варіант законопроекту підготовлений не тільки з урахуванням результатів громадського обговорення, але і з урахуванням

світового досвіду, а також думки представників профспілок, міжнародних експертів. «Були поїздки робочих груп, які займалися пенсійною системою. Ми спілкувалися з фахівцями з різних країн. Зокрема, з Естонії, Польщі, Болгарії. Ми продовжили консультації з профспілками, з фахівцями зі Світового банку і можу сказати, що у нас є остаточний результат. У нас є чітке бачення того, якою має бути пенсійна реформа», – зазначив С. Тігіпко.

«Ми не маємо права відмовитися від цієї реформи. Я впевнений, вона буде ухвалена повністю до кінця цієї сесії парламенту», – заявив урядовець (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2011. – 1.06).

*Для зміцнення фінансового стану комунальних підприємств, створення умов для впровадження інвестиційних проектів із будівництва, реконструкції, модернізації об'єктів водо-, теплопостачання та водовідведення Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства ініціює внесення змін до Податкового кодексу України. Їх зміст – звільнити від оподаткування прибуток цих суб'єктів у межах витрат, спрямованих на повернення кредитів, які використані для фінансування власне реконструкції, модернізації, дообладнання об'єктів. Відповідний законопроект схвалено урядом і найближчим часом буде направлено до Верховної Ради (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2011. – 1.06).*

Підприємства теплопостачання та водопровідно-каналізаційного господарства зобов'язують вести окремий облік доходів і витрат за кожним видом ліцензованої діяльності: виробництво теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними та місцевими тепловими мережами, постачання теплової енергії, централізоване водопостачання та водовідведення.

Постанову «Про затвердження Порядку ведення окремого обліку доходів і витрат на підприємствах, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення» схвалив уряд на черговому засіданні (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2011. – 1.06).

Кількість дозвільних документів і погоджувальних процедур у будівництві зменшується вчетверо – із 93-х до 23-х, а час їхнього проходження – в 4,5 рази (з 415 до 90 днів). Такі зміни, впроваджені Законом «Про регулювання містобудівної діяльності» спростять початок будівництва та здачу об'єктів в експлуатацію. Про це на брифінгу після засідання Кабміну заявив урядовий уповноважений з питань дерегуляції господарської діяльності М. Бродський.

Крім того, у сфері будівництва запрацює принцип «єдиного вікна», який

дає можливість отримати всі потрібні дозволи в одному місці, не обходячи з півтора десятка установ.

«Усі ці заходи, вжиті владою у сфері будівництва, дадуть можливість зменшити собівартість та прискорити будівництво. Загалом будівництво – це великий кластер. На одне робоче місце у будівництві приходиться ще сім робітників у суміжних галузях. Так що, думаю, економіка України буквально за кілька місяців відчує результати запроваджених змін», – наголосив урядовий уповноважений.

«Наступним кроком буде відновлення іпотечного кредитування населення. Разом з дерегуляцією будівельної сфери це дасть те, що ми знову побачимо в Україні працюючі будівельні крани. А це перша ознака зростання економіки», – резюмував М. Бродський (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Кабінет Міністрів спростив процедуру затвердження проектної документації на будівництво. Відповідні зміни уряд вніс 1 червня 2011 р. Постановою «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2006 р. № 774».

Цей документ передбачає внесення змін до раніше затверджених тарифів на проведення органом державного пожежного нагляду оцінки (експертизи) протипожежного стану підприємства, об'єкта, приміщення та проектно-кошторисної документації, а також виключення з постанови тарифу на проведення органами державного пожежного нагляду експертизи проектно-кошторисної документації.

Зазначені затвердження не потребують висновку комплексної державної експертизи. Нормативно-правовий акт спрямовано на дерегуляцію в будівельній галузі та забезпечення виконання вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» в частині скасування обов'язкової експертизи проектів будівництва I–III категорії складності.

Реалізація постанови не потребує додаткових витрат з державного бюджету. Однак, з її прийняттям до спеціального фонду держбюджету не надійде майже 4 млн грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Кабінет Міністрів України затвердив Правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію, схваливши відповідну постанову на своєму засіданні 1 червня 2011 р.

Головною метою прийняття цієї постанови є створення правових підстав для гармонізації практики оформлення віз, зокрема, у частині зменшення кількості типів віз, визначення їх типів відповідно до періоду перебування, скасування колективних віз.

Постанова врегулює питання довгострокового перебування та працевлаштування представників іноземних неурядових організацій,

іноземних суб'єктів господарської діяльності, іноземних банків та території України. Документ також пропонує механізм імплементації Україною своїх зобов'язань за міжнародними договорами, що передбачають оформлення певним категоріям іноземців посвідок на тимчасове проживання, звільняючи їхнього роботодавця від необхідності оформлення дозволів на використання праці іноземця. Зокрема, це стосується громадян ФРН, які відряджені для роботи в культурних установах України відповідно до угоди між урядом України та урядом ФРН про культурне співробітництво від 15.02.1993 р.

Тепер в одній постанові об'єднано раніше розпорощені в різних нормативно-правових актах правила оформлення віз, існуючий на сьогодні порядок оформлення дозволів для в'їзду в Україну та питання тарифів консульського збору, що справляється за оформлення візових документів для в'їзду в Україну.

Реалізація постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Правил оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію» дасть змогу привести нормативно-правову базу України у візовій сфері відповідно до сучасних вимог, сприятиме подальшій реалізації заходів України щодо адаптації міграційно-візової політики до стандартів ЄС, підвищенню ефективності діяльності органів державної влади України у сфері протидії незаконній міграції (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Кабінет Міністрів України схвалив Розпорядження «Про визначення органу управління Національним камерним ансамблем “Київські солісти”». Про це йдеться в розпорядженні уряду від 25 травня 2011 р. № 454-р (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 1.06).

Триває офіційний візит української військової делегації на чолі з начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних сил України генерал-полковником Г. Педченком до Республіки Польща.

У рамках візиту 1 червня відбулися зустріч генерал-полковника Г. Педченка з начальником Генерального штабу Війська польського генералом М. Ченюхом та переговори у складі військових делегацій обох країн.

Під час переговорів начальники Генеральних штабів України та Польщі обговорили питання розвитку двостороннього військового співробітництва на перспективу, спільної участі підрозділів Збройних сил обох країн у миротворчих операціях і багатонаціональних навчаннях, обмінялися досвідом у питаннях професіоналізації Збройних сил обох країн.

Особливу увагу під час переговорів генерал-полковник Г. Педченко та генерал М. Ченюх приділили обговоренню питань, пов'язаних зі створенням багатонаціональної спільної литовсько-польсько-української бригади «ЛитПолУкрбриг», підготовці підрозділів Повітряних сил обох країн для

забезпечення безпеки під час проведення Євро-2012, зокрема, щодо створення цілісної системи безпеки повітряного руху. Також предметом переговорів були аспекти військового співробітництва в рамках «Вишеградської четвірки».

Начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних сил України генерал-полковник Г. Педченко щиро подякував польській стороні за прийом та відкритість під час обговорення важливих питань військової співпраці. «Між Польщею і Україною не має жодних проблем, які б перешкождали розвитку двосторонніх відносин», – підкреслив генерал-полковник Г. Педченко.

У цей же день Головнокомандувач Збройних сил України генерал-полковник Г. Педченко провів робочі зустрічі з міністром національної оборони Республіки Польща Б. Кліхом, керівником Бюро національної безпеки Республіки Польща С. Козеєм, Головою постійної комісії оборони Сейму Республіки Польща С. Взьонтком.

2 червня представники української військової делегації відвідають розташування третьої механізованої бригади Війська польського у Любліні, де ознайомляться з інфраструктурою та силами і засобами, які планується виділити зі складу цього з'єднання для формування польської компоненти литовсько-польсько-української бригади *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 2.06).*

ПОЛІТИКА

Французские военные освободили захваченное пиратами судно Atlas, среди членов экипажа которого числятся двое украинцев. Об этом сообщила 1 июня пресс-служба МИД Украины *(МинПром – інформація бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 1.06).*

США отрицают вмешательство в политику министра образования и науки, молодежи и спорта Д. Табачника относительно участия высших учебных заведений в отборе студентов. Об этом говорится в распространенном заявлении посольства США в Украине.

«Мы не выступали за то, чтобы внешнее независимое тестирование было единственным критерием, а также не комментировали новую позицию министра относительно роли самих университетов в процессе набора», – говорится в заявлении.

В нем отмечается, что США поддерживают принцип, согласно которому вступление на 75 % должно зависеть от результата тестов и на 25 % – от балла аттестата средней школы *(МинПром – інформація бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 1.06).*

Парламентская ассамблея Совета Европы обеспокоена состоянием избирательных реформ в Украине. Об этом говорится в отчете по соблюдению обязательств Украиной перед Советом Европы от 31 мая.

В то же время отмечается, что украинские власти прилагают значительные усилия и политическую волю для выполнения своих обязательств перед Советом Европы. В частности, в отчете говорится, что реформы системы уголовного правосудия проводятся в полном соответствии со стандартами СЕ.

При этом докладчики ПАСЕ полагают, что властям Украины следует выяснить мнение Венецианской комиссии по разработанным законопроектам, прежде чем они будут окончательно приняты Верховной Радой (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Заявление первого заместителя Генерального прокурора Р. Кузьмина о возможности возбуждения еще одного уголовного дела против экс-премьера Ю. Тимошенко является безосновательным. Об этом заявила экс-премьер 1 июня на брифинге.

Ю. Тимошенко напомнила, что состав предыдущего Кабинета Министров был коалиционным, и должность главы Минздрава не относилась к квоте ее партии «Батьківщина».

«Тогда на закупках лекарств сидел человек, который полностью является бизнес-партнером Премьер-министра Н. Азарова, и за эти судебные дела в Америке персональную ответственность несет Н. Азаров и его человек, который после того был министром здравоохранения», – сказала экс-премьер.

Напомним, что первый заместитель Генерального прокурора Украины Р. Кузьмин сообщил, что ГПУ может возбудить еще одно уголовное дело против Ю. Тимошенко в связи с закупкой вакцины «Тамифлю» в 2009 г. по завышенным ценам (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Генеральная прокуратура Украины не выполняет политический заказ, расследуя дела против экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом заявил заместитель Генпрокурора Р. Кузьмин, выступая в Верховной Раде.

«Единственное задание прокуратуры – это собрать доказательства, как виновности, так и невиновности экс-премьера, проанализировать их и представить в суд для принятия решения», – сказал замгенпрокурора и добавил: «Следователь прокуратуры не выносит обвинение, он собирает доказательства, и только суд принимает решение».

При этом он подчеркнул, что Генпрокуратура собрала достаточно доказательств, которые свидетельствуют о возможности обвинить

Ю. Тимошенко в должностных преступлениях. «Последний шаг – это направление этих дел в суд. И позиция прокуратуры другой быть не может. У нас есть одно желание – пусть суд даст оценку собранным доказательствам и скажет, виновата Ю. Тимошенко или нет», – отметил Р. Кузьмин.

«Если суд признает, что доказательств недостаточно, либо признает, что она невиновна, пусть суд вынесет оправдательный приговор», – сказал он и добавил, что в таком случае Генпрокуратура может подать апелляцию.

«Обвинения, что кто-то из следствия выполняет политический заказ, – это какой-то бред. Я прошу прощения, но это негосударственная позиция. У следователя нет другой работы, кроме как расследование преступлений», – заявил замгенпрокурора. «Я еще раз подчеркиваю отсутствие политической заангажированности следствия по этому делу», – резюмировал Р. Кузьмин (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Генеральная прокуратура Украины запретила экс-премьер-министру Ю. Тимошенко посетить Брюссель (Бельгия) для участия в саммите Европейской народной партии 23 июня. Об этом политик заявила, выйдя из Главного следственного управления Генеральной прокуратуры.

«Мне не дано разрешение на поездку в Брюссель. То есть три дня прошло, но разрешения они не дали», – отметила экс-премьер, ссылаясь на слова следователя Генпрокуратуры. При этом она добавила, что намерена через несколько дней повторно обратиться в Генпрокуратуру с просьбой посетить Брюссель.

Как известно, экс-премьер в настоящее время находится на подписке о невыезде и может покинуть Киев, только получив разрешение следователя. В марте Ю. Тимошенко получила разрешение на поездку в Брюссель для участия в саммите Европейской народной партии (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 2.06*).

Бывший Президент Украины Л. Кучма обратился к Генеральной прокуратуре Украины с жалобой на закрытие уголовного дела против экс-майора Управления государственной охраны Н. Мельниченко. Об этом сообщает пресс-служба Л. Кучмы.

В жалобе отмечено, что у Генпрокуратуры не было правовых оснований для признания действий Н. Мельниченко, совершенными в состоянии крайней необходимости, а следовательно, и не было правовых оснований для закрытия уголовного дела на основании п. 2 ст. 6 УПК Украины и ст. 39 Уголовного кодекса Украины.

При крайней необходимости даже преступные действия – если их совершение устраняет другую более значительную опасность для прав и интересов лица, общества и государства – теряют преступный характер при условии, если эту опасность невозможно устранить другими средствами. Однако Н. Мельниченко не только не устранил никакой опасности, а

наоборот, его действия привели к трагической гибели Г. Гонгадзе, спровоцировали общественно-политический кризис в стране и причинили значительный вред авторитету и имиджу Украины в мире, говорится в жалобе (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Украина и Казахстан договариваются о совместном производстве региональных грузопассажирских самолетов Ан-140. Об этом заявил заместитель министра иностранных дел Казахстана А. Жумабаев.

«Уже определена площадь сборки в городе Алма-Аты и создано предприятие. Сейчас решаются организационные вопросы, я думаю, что будет принято совместное межправительственное решение», – отметил он и уточнил, что для внутренних рейсов Казахстану интересен региональный украинский самолет Ан-148.

Глава ГП «Антонов» Д. Кива рассказал, что пока переговоры касаются регионального грузопассажирского самолета Ан-140: «В Казахстане эксплуатируют много устаревших Ан-24 и Ан-26. Чтобы их заменить, стране нужен партнер по производству. Пока они остановились на „Антонове” и Ан-140». По его словам, потребность Казахстана в новых самолетах оценивается примерно в 100 машин. Для организации их производства в стране создали компанию AeroKaz.

«Если мы подпишем лицензионное соглашение, Казахстан получит право на сборку на своей территории самолетов Ан-140, при этом агрегаты будут поставляться с харьковского завода (ХГАПП), а двигатели – с „Мотор Січ”», – подчеркнул Д. Кива.

Формат сотрудничества еще обсуждается и зависит от решений правительств двух стран, уточнил глава «Антонова». «Для внутренних нужд Казахстану было бы выгодно взять самолеты Ан-140, для международных перелетов – Ан-148», – сказал председатель совета директоров «Мотор Січ» В. Богуслаев. По его словам, Казахстан также вел переговоры с бразильской Embraer: «Но запчасти, техобслуживание и сервис за океаном в этом случае не самый удобный вариант».

Ан-140 – украинский региональный грузопассажирский самолет, разработанный ГП «Антонов». Предназначен для пассажирских и грузопассажирских перевозок на расстояние до 3700 км. Ан-140 разрабатывался как замена морально и физически устаревшим самолетам Ан-24 и Ан-26. Самолет серийно производят Харьковское государственное авиационное производственное предприятие и Самарский авиационный завод «Авиакор» (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Лідер «Фронту змін» А. Яценюк вважає, що люди з оточення Президента В. Януковича повинні бути притягнуті до відповідальності

за корупційні діяння. Про це він заявив в інтерв'ю радіостанції «Ехо Москви».

«Боротьба з корупцією звелася до того, що нова влада вирішила знайти корупціонерів винятково зі своїх попередників», – сказав А. Яценюк, коментуючи справу проти экс-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко.

«Хоча було б бажано, щоб цими попередниками були й ті, які теж працювали колись при цій новій владі, тоді, коли вона була старою владою. Адже Партія регіонів двічі була при владі, і Віктор Федорович двічі був Прем'єр-міністром. І ті люди, які оточують його сьогодні, у принципі, мають дуже серйозні підстави для того, щоб відповісти на масу запитань», – заявив він (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2011. – 1.06).

Деятельность В. Януковича на посту Президента не одобряют 60,7 % украинцев. Год назад таких было только 27,8 %. Это показал опрос, проведенный компанией «Украинский демократический круг».

Одобрят работу главы государства 30 % опрошенных. Не смогли определиться 9,3 %. В Западном регионе Президентом недовольны 77,6 % респондентов, в Центральном – 66,2 %, в Южном – 50,8 %. В родном для В. Януковича Восточном регионе количество одобряющих и неодобряющих скоро сравняется (43,9 % и 48,1 % соответственно).

Работу Н. Азарова в целом не одобряет подавляющее большинство взрослого населения (71,6 %). Премьер-министром недовольны во всех регионах. За год доля тех, кто одобряет деятельность Н. Азарова, сократилась с 53,9 % до 18,9 %.

Три четверти граждан в целом не одобряют деятельность правительства Украины. За год недовольных стало вдвое больше – с 32,3 % до 74,2 % (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2011. – 1.06).

ЕКОНОМІКА

Товарообіг України з Російською Федерацією за I квартал 2011 р. становив 12,2 млрд дол., а це на 73 % більше, ніж за аналогічний минулорічний період.

Експорт українських товарів до Росії у січні – березні 2011 р. сягнув 4,1 млрд дол. – приріст 63 % до I кварталу 2010 р.

Лідуючі позиції у структурі експорту українських товарів займає продукція машинобудівної галузі – 37,4 %, у той час як найбільша частка імпорту України з Російської Федерації припадає на енергоносії – 76 %.

Обсяг прямих інвестицій в Україну з Російської Федерації за I квартал 2011 р. становив 3,3 млрд дол. або 7,4 % загального обсягу, що надійшов в Україну (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2011. – 1.06).

НАК «Нефтегаз Украины» в июле 2011 г. закупит 3 млрд куб. м газа.
Об этом заявил глава компании Е. Бакулин.

«В июле еще остается 3 млрд куб. м газа закупить. И далее будет 1,7 млрд куб. м – это в третьем квартале, потому что цена по формуле будет еще повышаться», – отметил Е. Бакулин. Глава «Нефтегаз Украины» также напомнил, что будут закуплены законтрактованные 40 млрд куб. м газа.

Как известно, 1 марта глава «Нефтегаз» Е. Бакулин заявил о намерении компании осуществить IPO в 2012–2013 гг. По оценкам министра энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко, в результате IPO можно привлечь 5–6 млрд долл., которые пойдут на увеличение добычи газа и модернизацию газотранспортной системы. После этого ряд оппозиционных политиков заявил о необходимости в случае выхода «Нефтегаз» на IPO законодательно предусмотреть запрет на приобретение его акций в интересах российского «Газпрома» (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 1.06*).

Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» споруджує об'єкти газопостачання у Чернівецькій області. Про це повідомили 1 червня у прес-службі НАК «Нафтогаз України».

На виконання положень Угоди про співробітництво між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та Чернівецькою обласною державною адміністрацією і Чернівецькою обласною радою, у травні 2011 р. Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» профінансувала спорудження на території Буковини трьох об'єктів газопостачання на суму 5,5 млн грн.

До кінця року компанія планує взяти фінансову участь у будівництві 21 об'єкта газопостачання, відповідно до сформованого Чернівецькою ОДА переліку, загальною вартістю 159 млн грн.

Крім того, компанією спільно з Чернівецькою ОДА було розроблено та затверджено план газифікації населених пунктів Чернівецької області на 2011–2015 рр. (*Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 1.06*).

Держава збільшила статутний капітал Укргазбанку на 4,3 млрд грн шляхом збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості.

«30 травня 2011 р. відбулись позачергові загальні збори акціонерів Укргазбанку, основним акціонером якого є держава в особі Мінфіну. Прийнято рішення про збільшення статутного капіталу на 4,3 млрд грн шляхом збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості за рахунок додаткових внесків», – ідеться в повідомленні банку.

Окрім того, зборами було затверджено програму фінансового оздоровлення Укргазбанку в новій редакції.

Як повідомлялося, С. Мамедов, який був заступником голови правління Укргазбанку з кінця грудня 2006 р. до середини жовтня 2010 р., призначений головою правління цього націоналізованого в 2009 р. банку. С. Мамедов (1975 рік народження), був звільнений з посади заступника голови Укргазбанку 15 жовтня за власним бажанням.

Укргазбанк заснований в 1993 р. Держава отримала контроль над банком під час антикризової програми рекапіталізації. На 1 січня 2011 р. Укргазбанк за розміром активів займав 17 місце серед усіх 175 українських банків (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 1.06*).

Україна в апрелі 2011 г. по сравнению с апрелем 2010 г. увеличила экспорт двуокиси титана на 16,9 %, до 11,518 тыс. т. Отноительно марта поставки снизились на 9,7 %. Об этом свидетельствуют данные Государственного комитета статистики.

Поступления от экспорта в заданный период поднялись на 58,6 %, составил 26,607 млн долл.

В целом за четыре месяца с начала года Украина повысила экспорт указанной продукции на 21,9 %, до 47,129 тыс. т. Поступления от зарубежных поставок возросли до 99,27 млн долл. (*МинПром – інформація бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 2.06*).

Україна може непогано поповнити бюджет через різкий стрибок світових цін на продукти харчування, запевняє експерт Міжнародного центру перспективних досліджень О. Жолудь.

«Якщо світові ціни на продукти харчування виростуть, то в Україну збільшаться приплив коштів від продажу агропродукції, якщо, природно, не будуть введені експортні обмеження на кшталт зернових квот», – вважає він.

Водночас, експерт заперечує, що зерно зможе стати лідером українського експорту, як, наприклад, газ у Росії.

«Не думаю, що зерно зможе очолити основну трійку наших експортних товарів. Основною статтею нашого експорту у будь-якому випадку залишиться металургія і машинобудування», – вважає О. Жолудь.

Нагадаємо, як повідомила Організації Об'єднаних Націй, посушлива погода, яка спостерігалася на європейському континенті цієї весни, може мати руйнівні наслідки для урожаю. ООН попереджає, що вже в найближчі тижні може статися різкий стрибок цін на продукти. Агентство ООН з продовольства, яке базується в Римі, повідомило, що анулює свої «оптимістичні» прогнози відносно зростання цін на продовольство у світі в межах 4–5 % за підсумками року. У свою чергу міжнародна благодійна організація Oxfam підрахувала, що світові ціни на основні продукти харчування до 2030 року можуть зрости більш ніж у два рази (*Відголос.com (http://vidgolos.com). – 2011. – 1.06*).

За повідомленням голови Державного казначейства України С. Марченка, залишок коштів на єдиному казначейському рахунку станом на 01.06.2011 р. становить 17 млрд 182 млн грн. Про це УНН повідомили в прес-службі Держказначейства. Нагадаємо, станом на 01.05.2011 р. залишок становив 9 млрд 441 млн грн (Українські Національні Новини (www.unn.com.ua). – 2011. – 1.06).